

Make your way

MYW PRŮVODCE PRO MENTORY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project N. 2018-1-PL01-KA202-051166

Partneři:

	<p>INnCREASE - Poland</p>	<p>http://inncrease.eu/</p>
	<p>INOVA+ - Portugal</p>	<p>www.inova.business</p>
	<p>in.cubo - Portugal</p>	<p>www.incubo.eu/</p>
	<p>RPIC-ViP – Czech Republic</p>	<p>https://rpic-vip.cz/en/</p>
	<p>statutární město Karviná - Czech Republic</p>	<p>www.karvina.cz</p>
	<p>Tknika - Spain</p>	<p>www.tknika.eus/en/</p>

OBSAH

1	Úvod	3
1.1	O projektu Make Your Way	3
1.2	IO3 – MYW Průvodce pro mentory	5
2	Peer-to-peer přístup - vzájemné učení	5
3	Průvodce pro učitele	9
4	Praktické tipy pro studenty	12
5	Závěrečná doporučení	16

1 Úvod

1.1 O projektu Make Your Way

Cíle

Projekt MAKE YOUR WAY má v úmyslu podporovat propagaci vyučování, které je blízké pracovnímu prostředí (WBL) ve všech jeho formách, stejně jako rozvíjet spolupráci a otevírat nové příležitosti pro mladé studenty odborného vzdělávání. Cílem je umožnit studentům rozvíjet dovednosti v „praktickém“ a „reálném prostředí“ na pracovišti a zároveň posilovat jejich podnikatelské postoje, zejména prostřednictvím práce ve specializovaných laboratořích a dílnách. Projekt tedy využívá konceptu „Fab Labs“ neboli „LAB“ - malých dílen nabízejících digitální výrobu, které prokazatelně podporují inovace a podnikání, protože jsou platformou pro učení a inovace: místem pro hraní, vytváření, učení se, mentorování, vynalézání.

Tyto laboratoře (FAB LABs) pomáhají propojovat komunitu studentů, pedagogů, technologů, výzkumných pracovníků, tvůrců a inovátorů. Existují údaje Světové banky potvrzující, že takové LAB pomáhají multidisciplinárnímu vyučování, učení, výzkumu a podnikání, a pokud existuje úzká spolupráce mezi vzdělávacím systémem a průmyslem, založená na síle všech zúčastněných stran, tento přístup může úspěšně řešit místní potřeby. Laboratoře mohou pomoci posílit a rozšířit průmyslová partnerství v oblasti odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím prototypů společného výzkumu nebo produktů s digitálními výrobními stroji. Přístup k modernímu vybavení, digitálním modelovacím a designovým nástrojům, jako jsou 3D tiskárny a laserové rezačky, také pomáhá rozvíjet tvůrčí talenty.

Cílem projektu je také přinést více inovací do systému odborného vzdělávání a přípravy tím, že přispěje k nepřetržitému profesionálnímu rozvoji učitelů, školitelů a mentorů odborného vzdělávání a přípravy ve školním i pracovním prostředí se zaměřením na rozvoj účinného digitálního, otevřeného a inovativního vzdělávání a pedagogiky, a to vývojem materiálů, které mohou těmto odborníkům pomoci najít pro mladé studenty odborného vzdělávání maximální užitek z používání LAB a dalších řešení WBL. Cílem projektu je rovněž šíření konceptu LAB a propagaci jejich užší spolupráce se vzdělávacím systémem - příprava obou stran na tato partnerství (Učitelé odborného vzdělávání a zaměstnanci laboratoří, kteří se často stávají mentory / školiteli odborného vzdělávání).

Výsledky

Během realizace projektu si společenství vypracuje tři zásadní výstupy (Intellectual Outputs), které jsou klíčovými předměty plnění. Mělo by se o nich mluvit a psát a měly by být šířeny. Jde o:

- **ZV1: Praktický návod na uvedení laboratoří do života** – Praktický návod obsahuje katalog ověřených postupů, které praktikují různé evropské laboratoře s cílem podněcovat jak podnikatelské, tak technické dovednosti.
- **ZV2: Soubor učebních materiálů** – Tento soubor obsahuje sadu sebevzdělávacích materiálů, videí, tutoriálů, praktických cvičení a úkolů, diagnostických nástrojů, testů atd., které pokrývají dvě oblasti: podnikatelské schopnosti a rozvoj technických dovedností.
- **ZV3: Podrobný plán projektu MAKE YOUR WAY a návod pro mentorování talentovaných jedinců – podrobný plán**, koncipovaný jako vodítko k realizaci již vytvořených učebních materiálů, plus komplexní průvodce oblastí propodnikatelského mentorování (mentorování talentů) určený pro mentory/školitele/facilitátory (odborníky v oblasti mentorování).

Cílové skupiny

Projekt je zaměřený na cílové skupiny, vymezené podle jejich role v procesu realizace projektu. Přímá cílová skupina sjednocuje projektové aktivity a těží z projektových produktů. Nepřímá cílová skupina tvoří druhou, ale vyšší úroveň implementace, protože do své nabídky začleňuje zpracované projektové produkty. Tyto cílové skupiny jsou popsány následujícím způsobem:

1. Přímé cílové skupiny (primární cílová skupina):

- studenti OVP, mládež ve věku 16 až 26 let (kteří se stávají uživateli laboratoří);
- učitelé, školitelé a mentoři OVP, kteří jsou podporováni ve snaze pomáhat mladým účastníkům OVP co nejlépe využívat laboratoře a nalézat řešení v rámci učení na pracovišti);
- poskytovatelé/instituce a organizace OVP;
- zaměstnanci/facilitátoři laboratoří: aby byli lépe připraveni na partnerství/těsnější spolupráci se soustavami/poskytovateli OVP a na další šíření konceptu těchto laboratoří;
- laboratoře (jejich řídicí pracovníci a personál).

2. Nepřímá cílová skupina (sekundární cílová skupina):

- subjekty s rozhodovací pravomocí: městské či obecní úřady, úřady s krajskou a místní působností (veřejné instituce s odpovědností v oblasti školského vzdělávání);
- učitelské spolky a odbory;
- zaměstnavatelé (jednotlivci) na lokální a celostátní úrovni;
- poskytovatelé profesní přípravy (další vzdělávání učitelů);
- poskytovatelé vysokoškolského vzdělávání;
- podpůrné podnikatelské subjekty, například podnikatelské asociace/obchodní komory; podnikatelské inkubátory, obchodní andělé na lokální a celostátní úrovni;
- partneři na úrovni EU z předchozích a současných projektů.

1.2 IO3 – MYW Průvodce pro mentory

MYW Průvodce pro mentor je komplexní průvodce pro učitele, mentory, školitele a facilitátory v oblasti podpory podnikatelského mentoringu. Cíle průvodce jsou:

- řešit profesionální rozvoj učitelů, školitelů a mentorů odborného vzdělávání a pomáhat mladým studentům odborného vzdělávání a přípravy získat maximální užitek z používání dílen a laboratoří;
- šířit koncept LAB a podporovat užší spolupráci se systémem odborného vzdělávání a připravit obě strany na tato partnerství (učitelé a zaměstnanci dílen v odborném vzdělávání a přípravě se mohou stát mentory a školiteli odborného vzdělávání a přípravy);
- připravit studenty odborného vzdělávání, aby mohli působit jako instruktoři pro mladší studenty odborného vzdělávání, a pomáhat těmto „mladým mentorům“ provádět vzdělávání „peer-to-peer“ s mladšími kolegy (takový přístup ke sdílení je v prostředí LAB velmi běžný).

2 Peer-to-peer přístup - vzájemné učení

Přístup vzájemného učení je druh formálního nebo neformálního učení, při kterém se studenti vzájemně ovlivňují, navzájem se učí a dávají si zpětnou vazbu. Může probíhat buď na autentickém pracovišti, kde se studenti dostanou do kontaktu se skutečnými pracovními problémy a řeší všechny druhy pracovních situací, nebo v učebně, pokud učitel ustoupí od tradičního modelu přednášky.

Na základě našich zkušeností získaných v předchozích projektech potřebují studenti motivaci, aby byli ochotni se učit a rozvíjet. To je důvod, proč tento proces nemůže být pasivní, jako když přednášející mluví ke svému publiku.

Pokud jde o metodiku výuky v rámci projektu MYW, lze peer-to-peer přístup popsat jako zážitkový liberalismus. V reálném životě to znamená, že objektivní a / nebo teoretická zjištění ustupují subjektivní zkušenosti. Tzv. participační metody (skupinová / týmová práce; hraní rolí; učení prostřednictvím akce) jsou preferovány před tradičními formami vzdělávání. Podporuje se aktivní učení, přičemž komunikace mezi studenty navzájem je velmi důležitá. Vzniká tak prostor pro spolupráci, rychlou akci a improvizaci. Účelem těchto procesů je přizpůsobit výuku tak, aby ji studenti nejen „protrpěli“, ale aby se jí účastnili rádi a s nadšením. Chceme, aby si každý dobře uvědomoval, co se děje v reálných situacích. Metodika bere v úvahu také skutečnost, že každý jedinec má svůj

vlastní styl učení a všichni se mohou učit jeden od druhého (peer-to-peer), včetně učitele, bez ohledu na to, jak je zkušený. Ve skutečnosti je proces učení vždy o (znovu) objevování, stejně jako o procesu inovace.

Učitelé mají tendenci příliš usilovat o správné odpovědi, než aby kladli stále více otázek, které nakonec otevrou nové možnosti pohledu na situaci. Při spolupráci typu peer-to-peer existuje vyšší riziko, že nezískáte původně zamýšlené řešení, ale také vyšší šance, že získáte novou inspiraci, která by v mysli odborníka nikdy nevznikla.

Jak říká Brendon Burchard: „Nejlepší odborníci na světě jsou horliví studenti. V den, kdy se přestanete učit, přestáváte být odborník.“ Totéž by mělo platit pro učitele alespoň v projektu MYW.

TRÉNINKOVÉ METODY z pohledu peer-to-peer vzdělávání

Brainstorming

Popis

Problém nebo situace se řeší pomocí podnětných nápadů od účastníků. Jsou povzbuzováni, aby řekli, co jim přijde na mysl, bez ohledu na to, zda jsou nápady proveditelné nebo ne. Bouře mozků je podporována, není povolena žádná kritika. Poté jsou účastníci vyzváni, aby vypracovali své návrhy, a nakonec jsou nápady analyzovány a vyhodnoceny. Na školení MYW často používáme tuto metodu k provádění takzvaného kolečka nápadů, aby učitelé dostali zpětnou vazbu a účastníci se mohli navzájem inspirovat.

Výhody

Aktivní participace studentů, využití jejich dovedností a vědomostí

Nevýhody

Relativně vyšší časová náročnost, učitel musí být zdatný moderátor

Diskuse

Popis

Při použití této metody přichází požadovaný efekt skutečně od účastníků, nikoli od učitele. Trenér dohlíží pouze na diskusi a udává směr.

Výhody

Aktivní participace všech účastníků; opakování předchozích zkušeností; vyvolává zájem o dané téma.

Nevýhody

Aby se dosáhlo požadovaného efektu, diskuse musí být dobře moderována

Interaktivní video

Popis

Během různých tréninkových aktivit jsou účastníci nahráváni na video. Poté mohou sami vidět, jak si vedli, mohou analyzovat a hodnotit.

Výhody

Jiný způsob zpětné vazby, účastníci sami vidí, jak si vedli, mohou se k akci vrátit.

Nevýhody

Časově náročné; obavy a / nebo pochybnosti účastníků; učitel musí být vysoce kvalifikovaný a musí požádat o povolení k nahrávání.

Výměna rolí

Popis

Studenti se stanou učiteli. Získají školicí materiály, o kterých budou diskutovat a poté předloží závěry ostatním. Tuto metodu většinou používáme ve skupinových cvičeních.

Výhody

Testování znalostní báze a také toho, zda teorie odpovídá praxi; kontrola komunikačních dovedností a poskytnutí platformy pro spontánní diskusi. Zvyšuje zájem účastníků.

Nevýhody

Časově náročné, diskuse musí být dobře zvládnutá a učitel musí být vysoce profesionální

Prezentace

Popis

Účastníci před skupinou hovoří o konkrétním tématu.

Výhody

Pomáhá rozvoji komunikačních dovedností

Nevýhody

Časově náročné, každý musí dostat podobný prostor pro prezentaci

Případová studie

Popis

Účastníci rozebírají fiktivní situaci, která je však většinou založena na skutečných událostech. Budou ji muset analyzovat a zvážit možná řešení.

Výhody

Poskytuje téma k diskusi; vytváří příležitost pro aktivní účast; je možné sdílet zkušenosti a nápady.

Nevýhody

Navzdory tomu, že všechny případové studie, které v našem tréninku používáme, vycházejí z reality, samy o sobě nejsou skutečné. V důsledku toho je třeba odlišit tréninkovou situaci od skutečné.

Individuální práce

Popis

Učitel zadá studentům individuální práci, na které potom pracují.

Výhody

Individuální zkušenost s učením. Využití získaných znalostí a zkušeností v praxi.

Nevýhody

Nemůžeme si být jisti, jestli a jak byl úkol splněn.

Skupinové cvičení

Popis

Na základě pokynů provádějí účastníci určité činnosti společně. Pokud je cíl splněn a účastníci mají šanci analyzovat a vyhodnotit aktivity s odstupem času, budou se učit zkušenostmi. V tomto typu

školení zdůrazňujeme příležitosti, a cvičení jsou koncipována tak, aby poskytovala dostatek prostoru pro takový druh učení.

Výhody

Aktivní účast všech účastníků

Nevýhody

Relativně časově náročné, lektor musí být schopen udržet strukturu

Přednáška

Popis

Tato metoda se používá k přenosu informací, faktů a teorie. Přednášející mluví, účastníci naslouchají.

Výhody

Komplexní informace jsou poskytovány strukturovaným způsobem; obsah je vždy plně kontrolován lektorem.

Nevýhody

Není pravděpodobné, že si účastníci vše zapamatují. Nízká aktivita účastníků, žádná možnost zúčastnit se. Koncentrace má pouze omezené rozpětí.

3 Průvodce pro učitele

Tradiční metodiky učení se soustředily na mentorování učitelů, kteří byli považováni za „nositele moudrosti“, kteří jsou schopni vést studenty.

Naproti tomu v „ikaslabs“ - učebních laboratořích pro dovednosti a lidský rozvoj ve vzdělávacích střediscích - je středem student. Je to hlavně z toho důvodu, že tyto laboratoře vyžadují aktivní metodiky, které studentovi umožňují učit se praxí. V této souvislosti učitelé vedou proces, ale z velmi odlišné pozice: doprovázejí studenta a dohlížejí na vývoj procesu učení.

V každém případě není pochyb o tom, že úspěch učící se laboratoře pochází z úrovně její dynamiky a mentorského efektu mezi vrstevníky, kteří ji využívají. V této souvislosti přichází na mysl otázka: jaké dovednosti musí učitelé vyvinout, aby usnadnili vzájemné učení studentů?

Tyto dovednosti úzce souvisí s druhem akcí, které laboratoř sama podporuje. V závislosti na typu laboratoře existují nejméně dva dynamizační systémy:

- Mimo vzdělávací prostředí: výukové laboratoře vyžadují strukturovanější a řízenější dynamizaci.
- Ve výukovém prostředí (výukové centrum): výkon laboratoří se zvyšuje, jakmile se metodický model učení stává aktivně spolupracujícím. Iksalabs jsou příkladem tohoto druhu laboratoře.

Zkušenosti s iksalabs vycházejí z modelu společného učení založeného na výzvách. V podstatě je cílem poskytnout studentům v rámci dílen či laboratoří výzvu spolu s dynamikou řešení.

Výzva musí mít následující charakteristiky

● **zážitek AKTIVNÍ SPOLUPRÁCE:**

○ Tým je učební jednotka, která umožňuje studentům projít fázemi řešení výzev. Učitelé musí být vyškoleni, aby navrhovali, dynamizovali a hodnotili učení prostřednictvím týmové práce a fungovali pro studenty jako referenční model.

○ Studenti se aktivně účastní a jsou protagonisty vlastního procesu učení. Učí se tím, že dělají. Učitelé musí být vyškoleni, aby podpořili aktivní rozvoj dovedností, aniž by zasahovali do interní týmové sebeorganizace studentů, týmové dynamiky, rozhodovacích procesů atd.

● **KREATIVNÍ proces:**

○ Sleduje koherentní proces podložený plánem návrhu a dynamizace. Učitelé musí být vyškoleni v poskytování koherentních sekvencí, kde cíle i dynamika směřují k osvojování učení.

○ Návrhy výzev umožňují více řešení. Úkol řešení spouští kreativní myšlení prostřednictvím divergentních a konvergentních procesů myšlení. Učitelé musí být vyškoleni, aby navrhovali výzvy, kterých lze dosáhnout různými způsoby, aby bylo možné vytvářet různé výstupy.

○ Pomáhá získat různé strategie a dovednosti myšlení a řešení problémů a rozhodování. Učitelé musí být vyškoleni, aby jim poskytovali vzdělávací zážitky, které vyžadují a podporují inkluzivní a reflexivní účast studentů.

● **Situace, které jsou blízké pracovní a sociální REALITĚ:**

- Patří ke strategické výukové cestě k získání profilu dovedností konkrétního programu.

Učitelé musí být vyškoleni v navrhování logických sekvencí pro výzvy tak, aby poskytovali dobře definované výsledky učení.

- Situace navržené ve třídě odrážejí profesionální a sociální realitu programu. Výzva proto musí zahrnovat všechny technické a průřezové dovednosti potřebné k jejich řešení z inter / transdisciplinárního hlediska. Učitelé musí být vyškoleni v analýze situací, které studenti naleznou v profesionálním světě.

- Musí být udržována rovnováha. Na jedné straně musí být situace dostatečně blízká předchozím znalostem a zájmům studentů; na druhé straně to musí být dost náročné, aby se mohli naučit zvládat nejistotu a rozhodovat se, jak se jí daří v doprovodu učitelů. Ten musí být vyškolen k vytváření návrhů, které zahrnují dosažitelné, ale náročné cíle, vycházející z předchozích znalostí studentů.

● **STIMULUJÍCÍ návrh:**

- Znamená to úsilí a odhodlání. Studenti musí převzít odpovědnost za své vlastní učení. Učitelé musí být vyškoleni, aby mobilizovali studenty k dosažení nových ambiciózních cílů.

- Hodnoty a udržitelnost jsou zpracovávány v celém procesu prostřednictvím reflexe a rozhodování: studenti zpochybňují své vlastní postoje, jejich vztah k životnímu prostředí a celkový dopad. Učitelé musí být vyškoleni, aby podněcovali reflexi studentů nad základními hodnotami jejich rozhodnutí.

- Jiskří emoce, které podporují učení a talent. Učitelé musí být vyškoleni v plánování emocionálního itineráře zakotveného v návrhu výzvy, který umožňuje konsolidovat učení a dosažení cíle.
- **Nástroje a ZPŮSOBY učení:**
- Jedná se o nástroj, který umožňuje hluboké a smysluplné učení. V návaznosti na předchozí znalosti a zkušenosti, které jsou blízké pracovní a sociální realitě, nabízejí příležitost dát smysl z předmětu učení. Učitelé musí být vyškoleni v navrhování realistických a rozpoznatelných zkušeností, které také spouštějí metakognitivní reflexi.
- Osobní, sociální a profesní transformace a evoluce jsou hlavním cílem umožněným neustálou reflexí skupiny i jednotlivce během celého procesu. Učitelé musí být vyškoleni v tom, aby otevírali prostor pro reflexi na individuální i skupinové úrovni.

Tyto rysy, které musí mít všechny výzvy, obsahují základy přípravy učitelů. Aspekt aktivní spolupráce může být pravděpodobně více spojen se spuštěním vzájemného mentorství mezi studenty, ale všechny jsou potřebné. Všechny tyto charakteristiky přímo přispívají ke zvýšení autonomie studentů při využívání učebních laboratoří a zapojení do mentorských procesů.

Jak je uvedeno výše, kromě samotného návrhu výzvy je vhodná specifická dynamika nebo modely pro dosažení výzvy.

Na závěr učitelé potřebují školení, dovednosti a kompetence, aby usnadnili vzájemné vedení studentů. Takový vzdělávací program musí nabízet výsledky učení spojené s koncepcí a dynamizací výzev učení, jak je popsáno výše. Základními rysy této záležitosti je použití aktivní metodiky, kolaborativního učení a tvůrčího procesu, jehož výsledkem je prototyp. Kromě toho nesmíme zapomínat, že od fáze návrhu opatření musí být prováděno neustále hodnocení z hlediska vývoje.

4 Praktické tipy pro studenty

Kdo je ve skutečnosti mentor?

Mentor je obecně osoba nebo přítel, který vede méně zkušeného člověka budováním důvěry a modelováním pozitivního chování. Efektivní mentor chápe, že jeho role musí být spolehlivá, angažovaná, autentická a naladěná na potřeby mentorovaného. K vzájemnému mentoringu dochází, když jsou rozdíly ve věku a zkušenostech mnohem méně výrazné. Role staršího studenta je role lektora a cílem je poskytnout znalosti nebo dovednosti mladším studentům. Mentor pomáhá někomu prozkoumat možnosti a najít řešení kombinací koučování a vedení.

"Pomoc od kolegů zvyšuje učení jak pro studenty, kterým je poskytována pomoc, tak pro ty, kteří pomoc poskytují." U studentů, kterým je poskytována pomoc, jim pomoc od jejich vrstevníků umožňuje odklonit se od závislosti na učitelích a získat více příležitostí ke zlepšení jejich učení. Pro studenty poskytující pomoc slouží kooperativní výukové skupiny jako příležitosti ke zvýšení jejich vlastního výkonu. Mají příležitost zažít a naučit se, že „výuka je nejlepším učitelem“ (Farivar a Webb, 1994).“

Výhody peer mentoringu

Jako student odborného vzdělávání a přípravy se můžete stát „mladým mentorem“, který působí jako učitel pro mladší studenty odborného vzdělávání a přípravy a provádí s nimi společné aktivity. Takové přístupy ke sdílení jsou v prostředí LAB velmi běžné. Jako mentor se setkáte s mladšími kolegy, abyste povzbudili, poslouchali a navrhovali jejich současné aktivity a hodiny a zapojili je do aktivit.

Hlavní výhody peer mentoringu jsou:

- Mentorovaní mají více času na individualizované učení.
- Přímá interakce mezi vrstevníky podporuje aktivní učení.
- Peer mentoři posilují své vlastní učení instruováním ostatních.
- Studenti se při komunikaci s vrstevníkem cítí pohodlněji a otevřeněji.
- Studenti sdílejí podobný diskurz, který umožňuje lepší porozumění.

V tomto bodě je také důležité zmínit, že studie ukazují, že proces učení prostřednictvím vzájemného učení je vzájemný. Stává se to, protože studenti se často cítí pohodlněji při výměně jakýchkoli informací se spolužáky nebo jinými vrstevníky. Kromě toho bylo prokázáno, že díky vzájemnému vyučování studenti vynikají, což jim pomáhá dosahovat vyšších akademických výsledků.

„Vzájemné vyučování může zlepšit učení tím, že studentům umožní převzít odpovědnost za kontrolu, organizaci a konsolidaci stávajících znalostí a materiálů; pochopení jeho základní struktury; vyplňování mezer; hledání dalších významů; a přeformulování znalostí do nových koncepčních rámců“ (Dueck, 1993).“

Výhody, které studenti získají ze vzájemného učení, jsou podobné těm, které se týkají vzájemného mentoringu. Peer mentoring může být mimořádně efektivní pro širokou škálu studentů různých úrovní a osobností. Peer mentoring je vzájemný způsob učení a umožňuje oběma účastníkům rozvíjet přenositelné dovednosti, které jim pomohou během školního času i mimo něj.

Výhody role peer mentora:

- Můžete rozvíjet vůdčí a řídicí schopnosti a hledat nové způsoby, jak být produktivní.
- Můžete přispět k tomu, že mladší uční budou propojeni se školou inovativními způsoby.
- Můžete zdokonalit měkké dovednosti, jako jsou: komunikace, aktivní poslech, řešení problémů, které vám pomohou na trhu práce
- Když budete učit ostatní a budete přebírat určitou odpovědnost, můžete si budovat sebevědomí a zlepšovat sebeobraz.
- Být peer mentorem rozšiřuje váš úhel pohledu a pomáhá vám komunikovat z první ruky s nesmírně cennými informacemi, které nemusí být každý den dostupné.
- Získáte uznání za své dovednosti a zkušenosti.
- Můžete těžit z pocitu naplnění a osobního růstu.

Výhody toho, že jste mentorovaní:

- Získáte praktické rady, povzbuzení a podporu.
- Dozvíte se ze zkušeností ostatních.
- Zvýšíte svou sociální a akademickou důvěru.
- Získáte větší pravomoc rozhodovat.
- Budete rozvíjet své komunikační a osobní dovednosti.
- Získáte nové přátele s podobnými zájmy.

Navzdory skutečnosti, že zkušenost být mentorem má mnoho výhod, je také důležité si uvědomit výzvy, které mohou během procesu mentorování nastat.

Výzvy pro peer mentora:

- **Pocit motivace** - Pokud mentor není motivován k tomu, aby mentorovanému pomohl uspět, výsledkem bude špatná zkušenost pro mentorované osoby a neúspěšný mentorský vztah. Mít správné mentory od začátku je důležité, ale tím to nekončí. Mentor by měl mentorovaným osobám poskytovat školení a komunikovat s nimi během celého vztahu.

- Stanovení cílů pro mentorované osoby - Mentorování ne vždy vědí, co od svého mentorského vztahu chtějí, takže je důležité jim pomoci se stanovením cílů hned na začátku. Za tímto účelem bude mentor muset sdělit očekávané cíle, poskytnout potřebné nástroje a zajistit průběžné školení. Otevřená komunikace je pro dosažení cílů velmi důležitá. Naučte své mentorované osoby, jak nastavit cíle SMART - to mentorům a mentorovaným osobám umožní sledovat pokrok v aktivitách a udržuje mentorovanou zodpovědnost za dosažení cílů.
- Efektivní párování - je důležité povzbudit účastníky, aby byli otevření novým tvářím, jinak by mohli skončit s přítelem, což nemusí být nutně nejlepší volba. Skvělým způsobem, jak se vyhnout potenciálním špatným shodám, je nabídnout účastníkům správné možnosti mentora. Tím se zvýší pravděpodobnost úspěšného zápasu a vytvoření úspěšného vztahu. Překonání této výzvy je zásadní pro úspěch mentorského vztahu.
- Otevřená zpětná vazba - Někdy mohou být osoby poskytující zpětnou vazbu střeženy při poskytování zpětné vazby, protože se mohou obávat, že udělají dobrý dojem, nebo být zcela otevřené ohledně toho, jak vztah mentoringu probíhá. Mentor by měl mentorovaným osobám pomoci překonat jejich vnitřní problémy poskytnutím pokynů, jak si mohou při práci se svým mentorem zachovat sebevědomí.
- Poskytování struktury - nezkušení nebo nejistí učitelé mohou mít potíže s poskytováním struktury svým věřitelům. Poskytování podpory a nepřetržitá komunikace pro vaše mentorované osoby je však zásadní pro úspěch jakéhokoli mentorského vztahu. Mentoři toho mohou dosáhnout neustálým školením a přihlašováním. Je také užitečné vytvořit komunikační plán, aby se na to nezapomnělo.
- Sledování výsledků - na začátku mentorského vztahu jsou stanoveny cíle. Výzvou je sledování cílů a podávání zpráv o výsledcích. Dosažení cílů dokazuje hodnotu mentorského

vztahu. Měla by být připravena zpráva o výsledcích, která zdůrazňuje dosažené výsledky a co by se mělo zlepšit.

Tipy, jak se stát úspěšným mentorem

- **Budte připraveni** - musíte se zavázat ke vztahu: musíte být připraveni pomoci svým mladším kolegům při provádění různých činností.
- **Budte aktivním posluchačem** - poslech je jednou z nejdůležitějších mentorských dovedností. Musíte si osvojit schopnost být aktivním posluchačem, což znamená respektovat a vhodně reagovat. Budte otevření a upřímní ohledně svých vlastních názorů, ale dělejte to s respektem k pohledu druhé osoby. Uvědomte si, že existují i jiné způsoby, jak dělat věci a že vaše vlastní nápady nemusí být vždy správné.
- **Poznejte své limity** - je velmi důležité si uvědomit, že nejste jediným zdrojem podpory pro účastníka. Odolávejte pokušení vyřešit problém sami ve snaze vypadat podpůrně. Pokud problém přesahuje vaše znalosti nebo problém, ve kterém máte minimální zkušenosti, je mnohem lepší předat jej vhodnějšímu zdroji.
- **Budte empatičtí** - To znamená schopnost vžít se do kůže jiné osoby a cítit, co cítí, i když jste sami danou konkrétní zkušeností neprošli.
- **Budte zvědaví** - Být zvědavý přesahuje pouhé kladení otázek ostatním. Jde o poznávání světa kolem vás, stavění na vaší úrovni porozumění a zvědavost, proč jsou věci takové, jaké jsou. Přijmutím zvědavého výhledu rychle získáte znalosti a dovednosti, které vám pomohou pokročit.

5 Závěrečná doporučení

Shrnuto, projekt MAKE YOUR WAY si klade za cíl podporovat a propagovat FAB LAB a cíle fungování těchto laboratoří, tj. Mimo jiné posílení přístupu WBL, rozvoj podnikatelských dovedností studentů, propojení a umožnění spolupráce studentů, pedagogů, technologů, výzkumní pracovníci a inovátoři. Záměrem projektu je dále rozvíjet profesionální dovednosti učitelů, školitelů a mentorů odborného vzdělávání a přípravy, aby se systém odborného vzdělávání a přípravy stal inovativnějším.

MYW Průvodce pro mentory je komplexní průvodce pro učitele, mentory, školitele a facilitátory v oblasti pro-podnikatelského mentoringu. Zabývá se profesionálním rozvojem učitelů, školitelů a mentorů odborného vzdělávání a přípravy a připravuje některé z účastníků odborného vzdělávání a

přípravy na pozici lektorů pro mladší studenty odborného vzdělávání a přípravy (vzájemné činnosti) a pomáhá těmto „mladým mentorům“ provádět vzájemné činnosti se svými mladšími kolegy přístup je v prostředí LAB velmi přítomen). Dokument navíc šířil myšlenku za LAB a podporoval úzkou spolupráci mezi laboratořemi a systémem odborného vzdělávání a přípravy.

Aby bylo možné dosáhnout těchto cílů, průvodce MYW pro mentorování talentů zavádí přístup vzájemného učení - komplexní popis přístupu vzájemného učení poskytuje přehled o struktuře této strategie a věnuje pozornost její skutečné povaze. Podle cílů projektu je přístup vzájemného učení příležitostí prožít předmět experimentálněji, což může vést ke zvýšené motivaci a lepší přípravě na situace v reálném životě. Prezentováno je osm tréninkových metod z pohledu přístupu peer learning: brainstorming, diskuse, interaktivní video, výměna rolí, prezentace, případová studie, samostatná práce, skupinové cvičení a přednáška. Jejím cílem je pomoci studentům vybrat správnou metodu po zvážení jejich výhod a nevýhod.

Dokument obsahuje pokyny pro učitele, jak připravit mladé studenty odborného vzdělávání a přípravy na mentory - protože po získání praktických a teoretických znalostí mohou působit jako tutoriály pro ostatní studenty. Tato část považuje IkaSlabs za příklad dobré spolupráce studentů a učitelů a věnuje pozornost různým procesům, které musí být při uvažování o plodné spolupráci přítomny. Aktivní spolupráce mezi učitelem a studentem znamená, že učitel funguje jako referenční model pro studenty odborného vzdělávání a přípravy a role týmové práce je zásadní. Studenti se učí většinou praxí a úlohou učitelů je tento proces podpořit bez přílišného zasahování. Celý proces by měl být kreativní, jako výsledek se očekává více řešení, a proto by učitelé měli vyvolat inkluzivní a reflexivní účast. Situace nabízené ve třídách FAB by navíc měly být co nejbližší pracovní a sociální realitě. To se týká zajištění cesty strategického učení, interdisciplinární perspektivy a náročných úkolů. Je důležité, aby činnosti vyžadovaly úsilí a odhodlání, učitelé potřebují přimět studenty, aby přemýšleli o jejich hodnotách a udržitelnosti, ale také by měli na konci uvést mezi studenty emocionální trasu s metakognitivní, otevřenou reflexí. Tyto funkce mají zásadní význam pro to, aby je učitelé implementovali společně s hodnocením během celého procesu.

Průvodce MYW pro mentorování talentů v souladu se svými cíli poskytuje studentům praktické tipy, jak připravit studenty odborného vzdělávání a přípravy na mentory potenciálních mladších studentů odborného vzdělávání a přípravy. Vysvětluje roli mentorů a zdůrazňuje charakteristiky peer mentorů. Mentoři se obecně snaží vést studenty, kteří mají méně zkušeností, tím, že jsou angažovaní a autentičtí, pomáhají najít nejlepší řešení. Vzájemná hodnocení posilují kompetence na úrovni obou stran - studentů i mentorů. Mezi výhody procesu patří přímá interakce nebo pohodlnější situace, zatímco mentoři mohou například zlepšit své řízení a měkké dovednosti. Mentorování získají praktické rady a podporu, mohou také rozvíjet měkké dovednosti. Čtvrtá kapitola naznačuje výzvy,

keré má být peer mentorem, a poskytuje tipy, jak být v této roli efektivní. Motivace, správná komunikace o očekávaných cílech, efektivní shoda, otevřená zpětná vazba, zajištění struktury pro osoby, které se účastní, a sledování výsledků jsou diskutovány jako otázky, jak být peer mentorem. Aby se však těmto problémům předešlo, měli by být peer mentoři: dobře připraveni pomáhat při činnostech, aktivní posluchači, empatičtí k mladým kolegům, ale také by měli znát své limity znalostí.

Celkově spolu s dalšími intelektuálními výstupy (IO1 - Praktický průvodce pro uvedení LAB do života, IO2 Sada tréninkových materiálů a IO3 Akční plán) obsahuje tento průvodce, který je založen na znalostech a zkušenostech partnerů, užitečné informace o společných pracích studentů-učitelů v LAB. Vede učitele k tomu, aby jejich práce byla efektivní a strukturovaná, a dává studentům dobrá doporučení, aby se stali správnými mentory.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project N. 2018-1-PL01-KA202-051166